

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Student: Bc. Ondřej Smíšek

Oponent: Ing. Zdeněk Kalvach

Studijní program: Inženýrská informatika

Studijní obor: Bezpečnostní technologie, systémy a management

Akademický rok: 2017/2018

Téma diplomové práce: Ohrožení Evropy terorismem z oblasti Blízkého východu a severní Afriky

Hodnocení práce:

Téma, které si autor pro svou diplomovou práci vybral, je vysoce aktuální a může významně přispět k porozumění závažných společenských událostí i společenského diskurzu.

Ohrožení pro Evropu se autor rozhodl určit na základě socio-kulturního srovnání našich regionů a definováním významných odlišností, které mohou být příčinou terorismu. Takové pojetí je obtížné vzhledem k množství společensko-vědních teorií, které je třeba pro objektivní, vědecké zpracování tématu použít a zároveň se jimi nenechat pohltnout, tak aby stále zůstal v centru pozornosti hlavní cíl práce. Rizikem autorova přístupu ke zpracování tématu je použití nepodložených stanovisek, klišé nebo i společenských stereotypů, ale i „zabřednutí“ do témat okrajově souvisejících se zkoumaným tématem. Je vůbec otázkou, zda je možné tímto způsobem přistoupit k vědeckému zkoumání *ohroženosti*, což je v bezpečnosti dobře definovaný termín, který je již zkoumán jiným způsobem.

Vzhledem k výše uvedeným rizikům je proto důležité důsledně vymezit pojmy a stanovit metodu výzkumu. O to závažnější je, že se práce sice zabývá ohrožeností, avšak tento pojem a způsob jeho zkoumání vůbec není v teoretické části rozebrán. Zcela chybí i další teoretické podklady, které by ozřejmily dosavadní stav výzkumu skutečného vlivu uvedených historických událostí a kulturního prostředí na společnost, jednotlivce a jejich radikalizaci. Chybí i informace o dosavadním výzkumu terorismu, zjištěných vazbách radikalizace na kulturní podmínky, náboženství a psychologické vlivy. Na místo toho autor v teoretické části vypisuje informace na základní úrovni znalosti o oblasti a tématu, které na takto obecné úrovni nemohou přispět ke stanovenému cíli práce. Situaci by bylo třeba popsat ve větším detailu a využít znalost různých vědních oborů, aby bylo možné vyvozovat solidní stanoviska a závěry. Následující shrnutí zjištěných rozdílů proti Evropě uvedených v kapitole 3.9. považuji za nepřijatelné, neboť jde o subjektivní, vědeckou metodou nepodložené zhodnocení autora, které je navíc mimořádně zavádějící. Zcela chybí vysvětlení výběru komparovaných termínů i analýza Evropy, která by doložila autorova tvrzení. Jakým způsobem tedy autor na dané definice přišel?

Praktická část obsahuje řadu závažných nepřesností. V kapitole 4.1. se například uvádí: „Nábožensky motivované násilí a terorismus jsou v Evropě od roku 2014 na vzestupu.“ Přitom výše uvedený Obr. 25 ukazuje jiný trend, který by bylo jistě zajímavé zkoumat. Oproti roku 2014 sice je více útoků, ale ty se každý rok snižují. Způsob, jakým autor dále v textu tento trend glosuje nepovažuji za vhodný v diplomové práci. Kapitola 4 je sérií hypotéz a nepodložených stanovisek, na kterých však autor staví jako na pevných základech své další úvahy a závěry. Tabulka č. 7, která srovnává myšlenkový svět „průměrného“ obyvatele Západu a zkoumané oblasti je taktéž nepřijatelná a je de facto ukázkou stereotypů, neboť nic z uvedeného není podloženo. Jak autor na

dané definice přišel? S uvedenými termíny detailně pracuje řada vědeckých oborů (kulturologie, sociologie, psychologie, antropologie, religionistika, filologie, ad.) a nepovažují za možné s nimi na této úrovni zacházet takto nepodložené, aniž by byly výsledkem analýzy či jiného výzkumu.

Analýza situace v jednotlivých státech uvedená v kapitole 4.3. je zajímavá a dobře zpracovaná. Opět by však bylo vhodné uvést, proč autor zvolil právě tyto ukazatele, zda navazuje na jiné výzkumy či jde o výsledek vlastní analýzy, která ukázala, že právě tyto ukazatele mají zásadní vliv na socioekonomický a politický stav země v kontextu bezpečnosti. Zároveň by bylo vhodné dále potvrdit nebo vyvrátit hypotézu, že „socioekonomický a politický stav země“ je významný faktor posilující ohroženost Evropy terorismem. I tato vazba v práci autora chybí. Bez toho není jasné, proč se autor do analýzy pouští a jaký má skutečný význam pro cíl své práce.

V kapitole 5 Doporučení pro Evropu autor staví svá stanoviska na základě nepodložených informací a velmi rychlých soudů, které nepovažují přijatelné pro vědeckou práci.

Vzhledem k výše uvedenému a ke splnění formálních náležitostí považuji předloženou práci za přijatelnou, avšak s velmi závažnými výtkami. Oceňuji autorům zájem o problematiku, avšak zvláště k závažnosti tématu nelze přijmout takto formulované závěry na úrovni diplomové práce významné české vysoké školy. Tím by bylo podpořeno demagogické vidění situace, které i autor v úvodu své práce tolik kritizuje.

Autorovi bych položil následující otázky:

- Existuje prokazatelně vztah socioekonomického stavu země zkoumané oblasti a ohroženosti Evropy terorismem?
- Proč zvolil zkoumání ohroženosti Evropy analýzou socioekonomického stavu zemí a jejich historie, namísto jiné formy vyhodnocování ohroženosti?
- Jaký je vztah mezi islámem a islámským terorismem? Na jaké vědecké práce lze v této oblasti odkázat?
- Považuje autor Evropu za kulturně-sociální homogenní oblast? Jak v této souvislosti vysvětlí skutečnost, že značné množství teroristických útoků v Evropě motivovaných islamismem provedli Evropané?
- Co jsou podle autora hlavní motivy, které vedou útočníky k provedení v Evropě od roku 2014? Jakou souvislost mají s Blízkým východem?

Celkové hodnocení práce:

Známku uvede oponent dle svého uvážení dle klasifikační stupnice ECTS:

A – výborně, B – velmi dobře, C – dobře, D – uspokojivě, E – dostatečně, F – nedostatečně.

Stupeň F znamená též „nedoporučuji práci k obhajobě“.

Předloženou diplomovou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení

E - dostatečně.

V případě hodnocení stupněm „F – nedostatečně“ uveďte do připomínek a slovního vyjádření hlavní nedostatky práce a důvody tohoto hodnocení.